

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders Pijnacker-Nootdorp
Postbus 1
2640 AA PIJNACKER

Pijnacker, 2 oktober 2014

Betreft: Aanvullend advies Wmo-raad Pijnacker-Nootdorp over Regeling ondersteuning chronisch zieken en gehandicapten

Geacht College,

Aanleiding

In zijn advies van 4 juni jl. over het Sociaal Domein heeft de Wmo-raad een voorlopig standpunt ingenomen t.a.v. een mogelijke gemeentelijke regeling i.v.m. het afschaffen van landelijke tegemoetkomingen voor chronisch zieken en gehandicapten. De WMO-raad neigde sterk naar een voorziening i.v.m. bijzonder hoge kosten voor alleen de minder draagkrachtigen in deze groep en wel langs de weg van de bijzondere bijstand. Zo resteren middelen uit de extra bijdrage van het rijk aan de gemeente i.v.m. het afschaffen van de landelijke tegemoetkomingen. Deze zouden kunnen worden benut voor een belangrijke prioriteit in het beleid: extra respijtzorg ten behoeve mantelzorgers. Nadat het college in eerste instantie had aangegeven een richtinggevende uitspraak van de gemeenteraad over een mogelijke gemeentelijke regeling te willen afwachten, heeft het 9 september jl. voorgesteld chronisch zieken en gehandicapten vanaf 2015 ondersteuning te bieden bij meerkosten door middel van individuele bijzondere bijstand.

Blijvend voorstander van een regeling via de individuele bijzondere bijstand

In zijn vergadering van 30 september jl. heeft de Wmo-raad het voorstel van het college besproken. De toelichting op het voorstel heeft de WMO- raad gesterkt in zijn voorkeur voor een regeling via de individuele bijzondere bijstand. Op deze manier wordt voorkomen dat in onze gemeente zich dezelfde tekortkomingen opnieuw zullen manifesteren op grond waarvan de landelijke regeling is afgeschaft: de te ongerichte regeling gaf tegemoetkomingen aan mensen die niet tot de beoogde doelgroep behoorden en andersom ontving een deel van de beoogde doelgroep juist géén tegemoetkoming. Door te kiezen voor de weg van de individuele bijzondere bijstand kan binnen onze gemeente het beste maatwerk worden geleverd. In dat besluitvormingsproces kan het beste worden overzien welke handicap of chronische ziekte de aanvrager aanleiding geven tot een verzoek om bijzondere bijstand en vanuit welke financiële omstandigheden dat verzoek wordt gedaan.

Mogelijk alternatief van een regeling via de collectieve zorgverzekering voor minima niet aantrekkelijk

Binnen onze gemeente is met enige nadruk het verruimen van de toegang of het subsidiëren van de speciale collectieve ziektekostenverzekering voor minima geopperd als een mogelijk alternatief voor de individuele bijzondere bijstand. Naar het oordeel van de Wmo-raad dreigt zo weer het risico van de ongerichtheid.

Om te beginnen is het bereik van deze regeling in onze gemeente beperkt: 44 huishoudens in 2013 en 84 in 2014. Dit zal tot druk leiden om daarnaast toch ook de weg van de individuele bijzondere bijstand te gaan benutten. Dan hebben we twee regelingen i.p.v. één.

Daarnaast wijkt de doelgroep van de ziektekostenverzekering (huishoudens met een inkomen tot 110 procent van de bijstandsnorm) nogal af van de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten in moeilijke financiële omstandigheden. Lang niet alle eenoudergezinnen en alleenstaanden die in 2013 respectievelijk 18 en 43 procent van de huishoudens op minimumniveau vormden, zullen te maken hebben met chronische ziekte of een handicap. Van alle minimumhuishoudens ontvangt slechts 21 procent ook een Wmo-verstrekking (alle cijfers in het voorgaande zijn ontleend aan de Armoedemonitor 2014, april 2014).

Gerichte besteding vrijvallende middelen

Het college schat dat de kosten van zijn voorstel naar schatting € 40.000 zullen bedragen. In dat geval zal het overgrote deel van de bijzondere rijksbijdrage van € 368.000 in 2014 oplopend naar € 457.000 in 2017 een andere bestemming kunnen krijgen. Het college geeft aan dat niet bestede middelen beschikbaar blijven voor andere doeleinden binnen het sociaal domein.

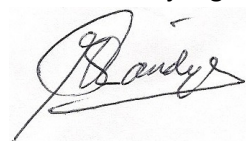
Naar het oordeel van de Wmo-raad gaat de gemeente zo te gemakkelijk om met een rijksbijdrage die bedoeld is om extra voorzieningen te kunnen treffen voor chronisch zieken en gehandicapten. Zo verdwijnt immers een substantieel bedrag ongemerkt in de 'algemene middelen' van het sociaal deelfonds, zonder dat er sprake is van een gelijkwaardig aanvullend beleid.

De WMO-raad herhaalt daarom zijn advies om deze middelen gericht aan te wenden voor extra maatregelen i.v.m. respijtzorg voor mantelzorgers. De overbelaste mantelzorgers in onze gemeente hebben aan tastbaarder zaken behoefte dan alleen 'een toename van het mantelzorgbewustzijn' en 'het zich gesteund voelen' (Resultaten Actieplan Mantelzorg, 23 september 2014).

Conclusie

De Wmo-raad adviseert positief over de door het college gemaakte keuze voor ondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten via de individuele bijzondere bijstand. Naar zijn oordeel dienen de als gevolg hiervan vrijvallende middelen uit de bijzondere rijksbijdrage echter gericht te worden benut voor extra maatregelen i.v.m. respijtzorg voor mantelzorgers.

Namens de Wmo-raad,
met vriendelijke groet

Jan Zandijk, voorzitter

c.c. Gemeente Pijnacker-Nootdorp, de heer M. Groen